

Domače NOVICE

LETO V.

Številka 18

Lenart, 25. septembra 1965

Urejuje uredniški odbor: Frajjo Muršec, predsednik — člani: Breda Štuhec, Jože Šuman, Franc Šuman in Franček Štefanec — Odgovorni urednik: FRANCEK ŠTEFANEC — Uredništvo in uprava: Lenart, Ptuj-ska cesta 5 — Izhaja stalno na 8. straneh drugi in četrti četrtek — Letna naročnina 500 di., inozemstvo 900 din — Tekoči račun pri podružnici NB Maribor št. 604-11-608-103 — Ime: Pogodbena skupnost za izdajanje časopisa »Domače novice« Lenart — Tiska CP »Celjski tisk« Celje

SESTANEK S SEKRETARJI OSN. ORG. ZK

STORILNOST SO DVIGNILI ZA 20 ODSOTKOV

OBCUTNI PADEC STIPENDIJ — TURIZEM V OBCINI NAJ BI UREJALI ENOTNO — VSEH SKRITIH REZERV SE NISMO NASLI

Na nedavnem sestanku sekretarjev osn. org. ZK naše občine so navzoči podali politično oceno o izvajanju gospodarske reforme. Poudarili so, da se v nekaterih delovnih kolektivih kaže splošno nerazumevanje ciljev gospodarske reforme.

V naši občini so nekateri vide-

li rešitev v novih pogojih gospodarjenja z dvigom cen, niso pa pripravili konkretnih analiz. Ugotovljeno je, da so se osebni prejemki v občini v zadnjem času zvišali povprečno od 6 do 8 odstotkov, življenjski stroški pa za 50 odstotkov.

(Nadaljevanje na 4. strani)

LENART POSTAJA LEPŠI

Do nedavnega je bil pogled na središče Lenarta iz Mariborske ceste dokaj neprivačen. Stavbo, v kateri je trgovina Križišče, so mislili rušiti. V prvi fazi je bil porušen del stavbe, da so lahko tam mimo speljali asfaltno cesto. Zaradi pomanjkanja investicijskih sredstev se z nadaljnjim rušenjem ni nadaljevalo in smo tako dolge mesece gledali razdrte zidove. Pred letošnjim občinskim praznikom pa so del te stavbe obnovili in na njo napravili veliko reklamo za lenarško trgovsko podjetje in gostilno Grozd (na fotografiji desno). V omenjenem času so v Lenartu tudi posuli pločnike z belim gramozom in je tako postal Lenart precej lepši.

Foto: Franček Štefanec

UMRL JE NAŠ ZVEZNI POSLANEC DRAGO LUGARIČ

Sporočamo žalostno vest, da je sredi velikega požtvovalnega in ustvarjalnega dela tragično preminil DRAGO LUGARIČ, naš poslanec organizacijsko-političnega zbora zvezne skupščine, sekretar Občinskega komiteja ZKS Lendava, borec NOB in rezervni oficir ter nosilec številnih odlikovanj.

Nepozabnega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

Pogreba pokojnika, ki je bil 7. septembra, se je v Lendavi udeležilo okoli 6 tisoč ljudi. Med njimi je bilo tudi veliko predstavnikov občine Lenart, njenih družbeno-političnih organizacij in predstavnikov naših delovnih kolektivov.

Drago Lugarič je bil rojen 1928. leta v Spodnjem Bregu pri Ptujju. Je sin delavske družine. V rani mladosti je aktivno sodeloval v NOB. Dolgo časa je poučeval v raznih šolah po Slovenskih goricah in v Ljubljani. V Ljubljani je končal drugo stopnjo Visoke šole

za politične vede, nato pa je bil izvoljen za sekretarja Občinskega komiteja ZKS Lendava. Na volitvah 4. aprila letos pa je bil Drago Lugarič izvoljen tudi za poslanca organizacijsko-političnega zbora zvez-

ne skupščine v 69. volilni enoti, v katero spada tudi naša občina. Drago Lugarič je umrl od posledic prometne nesreče.

Slava njegovemu spominu!

Zmanjšali število zaposlenih v občinski upravi

NASA OBCINSKA UPRAVA JE BILA DO SEDAJ ENA OD NAJDRAŽJIH V SLOVENIJI — SPREJELI SO ZACASEN PRAVILNIK O DELOVNIH RAZMERJIH — SPREJELI SO NOVO SISTEMATIZACIJO PO KATERI SE UKINE 15 DELOVNIH MEST.

Na nedavnem sestanku delovnega kolektiva uprave občinske skupščine so po daljši razpravi sprejeli začasen pravilnik o delovnih razmerjih. Precej dolgo so razpravljali o odpovednih rokih in o premeščanju delavcev iz enega na drugo delovno mesto.

Precej uslužbencev uprave občinske skupščine mora opraviti strokovni izpit. Skrajni rok za to je julij prihodnje leto, so poudarili na seji. Nadalje je bilo poudarjeno, da je prišlo na tekoči račun uprave OS iz občinskega proračuna v letošnjih prvih 8 mesecih le 52 odstotkov sredstev, ki so namenjena za stroške uprave. V preteklih osmih mesecih so osebni dohodki realizira-

ni 53 odstotno, materialni izdatki pa 42 odstotno. Predvidoma se bodo za letos predvidena sredstva za stroške občinske uprave zmanjšala za okoli 6 milijonov.

Zaradi splošnega zmanjšanja sredstev v občinskem proračunu (o tem smo pisali v naši prejšnji številki), bo potrebno v občinski upravi posvetiti vso pozornost štednji in povečanju storilnosti.

Da bi se uprava občinske skupščine prilagodila novim gospodarskim pogojem, so zmanjšali sistematsizacijo za 15 delovnih mest. Po stari sistematsizaciji je bilo predvidenih v upravi občinske skupščine 72 delovnih mest. (Nadaljevanje na 7. strani)

DOMA

in po svetu

Predsednik republike Tito je nedavno slovesno odprl letošnji jesenski zagrebški velesjem. Na otvoritvi je bil tudi prvi sekretar madžarske socialistične delavske stranke Janos Kadar. Sem je že vrsto let revija dosežkov jugoslovanskega gospodarstva, hkrati pa si tudi tuji razstavljalci prizadevajo, da bi pokazali zadnje novosti industrijske tehnike. Zagrebški velesjem dobiva iz leta v leto večji mednarodni pomen.

Nedavno je republiški zbor skupščine SRS sprejel več novih zakonov in odlokov, s katerimi so za leto 1965 postavljeni okvirni in merila za racionalizacijo proračunske potrošnje.

V bolnišnicah Indije in Pakistana se nabirajo ranjenci s front, število mrtvih gre že v tisoče. Na indijsko-pakistanski meji še vedno niso prenehali boji, ki so se pričeli zaradi obmejnega spora. Generalni sekretar OZN je nedavno obiskal predstavnike omenjenih držav, s katerimi se je pogovarjal o vprašanju miru v tem delu sveta. U Tanj je nedavno tudi predlagal, naj varnostni svet OZN ukaze ustavitve sovražnosti med Indijo in Pakistanom. Hkrati je predlagal, naj bi od šefov vlad obeh držav zahtevali, da se začneta pogajati o miru. U Tanj je to navedel v svojem poročilu varnostnemu svetu, po pogovorih s pakistanskimi in indijskimi voditelji.

Kitajska vlada je nedavno v svoji noti opozorila Indijo na »hude posledice, če v treh dneh ne bo umaknila svojih čet z meje med LR Kitajsko in Sikkimom in če ne bo prenehala sleherni vojaška aktivnost na tej meji. Sicer bo indijska vlada povsem odgovorna za vse hude posledice, ki bi lahko nastale iz tega.«

Nedavno je bil v Casablanki končan tretji »arabski vrh«. Navzoči šefi držav in vlad so na konferenci podpisali listino arabske solidarnosti. Dokumenti zlasti poudarja solidarnost arabskih držav glede palestinskega problema in pa nevmešavanje ene arabske države v zadeve druge.

17. septembra so zahodnonemške stranke zaključile dvomesečno zelo živahno volilno kampanjo. V nedeljo, 19. t. m. pa je 38,5 milijona volilnih upravičencev izvolilo 496 članov bunskega parlamenta (Bundestoga). K temu bodo po volitvah pristeli še 22 zahodnoberlinskih poslancev, tako da jih bo skupno 518.

Amerikanci so v Južni Vietnam poslali nove vojaške enote. Boji v tem delu sveta še vedno trajajo. Osvobodilne sile Južnega Vietnama so nedavno napadle neko sovražno oporišče, oddaljeno kakih 11 km od Saigona. Posadka oporišča je imela lažje izgube, zato so ji takoj poslali okrepitve. Nedavno pa so »verjetno ameriška« letala bombardirala in poškodovala glavni most, ki povezuje Severni in Južni Vietnam.

Za znosne dajatve občanov

Marsikateri občan je z novo gospodarsko reformo finančno prizadet. Pa ne na račun slabe politike tistih, ki so reformo sestavljali in jo sprejeli, temveč na račun tistih, ki so nameravali na lahek način čimveč in v čimkrajšem času zaslužiti. Gre predvsem za gostince in nekatera trgovska podjetja, ki so s prekomernim navijanjem cen občutno prizadela občane žep. Takih primerov je bilo precej tudi v naši občini, predvsem pa v lenarškem gostinskem podjetju.

Dolžnost občanov je, da v sklopu Socialistične zveze kot najbolj množične organizacije in tudi najbolj poklicane za javno in kritično razpravo pripomorejo, da v prihodnje ne bo prihajalo do neupravičenega navijanja cen. Prav bi tudi bilo, da najbolj kritične primere podprte z argumenti obelodanijo v našem listu, ki bo dokumentirane prispevke v tej zvezi gotovo objavil.

Pa tudi brez navijanja cen

so nekateri občani na slabšem z denarjem, predvsem zaradi nizke produktivnosti in še drugih neurejenih stvari, ki zavirajo hitrejši gospodarski napredek posameznih delovnih organizacij in tako onemogočajo povečanje osebnih dohodkov. Prav je, da so v doma vseh delovnih organizacijah naše občine doslej previdno razpravljali o povečanju osebnih dohodkov. Seveda pa se ta previdnost ne sme izroditi v nek neupravičen odpor proti povečanju osebnega dohodka. Osební dohodek je potrebno povečevati v skladu z večjo produktivnostjo, ki pa jo je potrebno ugotoviti. Kakor smo že ugotovili, so občani denarno prizadeti. K temu pa pripomorejo še nekateri ukrepi, s katerimi hočemo od občanov dobiti čimveč denarja. Tako je na primer krajevna skupnost v Lenartu (eni pravijo, da so sklep sprejeli zbori volilcev, drugi pa, da ga niso) sklenila predpisati kra-

jevni samopríspevek, ki je v primeri v lanskim letom znatno višji in bo občutno prizadel marsikateri občanov žep. Zato občani upravičeno godrnjajo. Iz sklepa, ki ga je v tej zvezi sprejel svet KS Lenart izhaja, da družina v kateri sta dva družinska člana zaposlena in imata oba srednjo šolsko izobrazbo, plačata 10 tisoč din krajevnega samopríspevka. Ta znesek dejansko pomeni desetkratno povečanje od lanskoletnega predpisa. Upokojenci naj bi po tem sklepu plačali 2 tisoč din. Mar ni tudi to previsoko? Cas je, da razmislimo, če občani zmorejo tako visok krajevni samopríspevek. Gotovo ne in zato je treba še enkrat temeljito razmisliti in določiti znosnejše zneske. V prihodnje bo kazalo tudi paziti, za katere potrebe in kolikšna sredstva bomo zbirali pri občanih v obliki prostovoljnih prispevkov.

F. Štefanec

Zamuda z začetkom pouka v Lokavcu

PEREČE POMANJKANJE STANOVANJ ZA UČITELJE V JUROVSKEM DOLU

Kljub temu, da bi se moralo novo šolsko leto pričeti povsod 6. septembra, se šolska vrata na podružnični šoli v Lokavcu (do 15. septembra) še vedno niso odprla. Predvidoma pa se bodo šole čez kakih štirinajst dni po že omenjenem datumu. Glavni vzrok za to je v tem, ker Obrtno gradbeno podjetje Lenart še ni končalo z adaptacijo omenjenih šole. Izvedeli smo, da so

predvideni program adaptacije šole razširili in so se zaradi tega dela zavlekla.

Šola v Lokavcu je bila v slabem stanju, zato so lani dobili od republike 11 milijonov in dvesto tisoč dinarjev sredstev za adaptacijo. Omenjena šola ima štiri razrede. V nje bodo položili parket, napeljali vodovod in novo električno napeljavno. Poleg tega bodo v isti zgradbi uredili novo mlečno kuhinjo, ki bo obenem služila za klubske namene. Za ureditev tega prostora bo nekaj sredstev prispevala tudi tamkajšnja krajevna skupnost in šola iz svojega proračuna.

Učitelji so v Lokavcu do sedaj stanovali pri zasebnikih v dokaj težkih pogojih, zato se je pristopilo k izgradnji noega bloka za učiteljska stanovanja. Predvidoma bo izgradnja končana do konca oktobra ali mesec dni pred rokom. Blok gradi Gradbeno podjetje »Pomurje« iz Murske Sobote in bo stal nekaj nad 30 milijonov dinarjev. V omenjenem bloku bodo štiri komfortna družinska stanovanja z garažami.

V naši občini se je zadnja leta precej prispevalo za izgradnjo učiteljskih stanovanj, vendar so na tem področju še vedno pereči problemi. Poseben problem je po tem vprašanju v Jurovskem dolu. V tem kraju zasebniki ne dajejo na razpolago niti enega samskega stanovanja za učitelje, družbenih stanovanj pa je tukaj premalo. Zaradi tega problema bo imela šola v Jurovskem dolu v novem šolskem letu precejšnje težave z učiteljskim kadrom. Šola je deset oddelčna in ima sedaj 7 učiteljev. To je majhno število, še težje pa bo, ko jih bo kmalu ostalo samo pet, ker gresta dve

učiteljici na porodniški dopust. V Jurovskem dolu bi lahko zaposlili še nove učne moči, ker jih je bilo po razpisu dovolj na razpolago, tega pa niso mogli storiti prav zaradi pomanjkanja stanovanj. Kljub večkratnim prošnjam pri zasebnikih niso dosegli zaželjenega. Samo v enem primeru so v tem kraju vzeli na stanovanje začasno učitelja.

O izgradnji novega učiteljskega bloka v Jurovskem dolu se govori že več let. Za blok so že pripravljene načrti in glavni del finančnih sredstev, potrebnih pa je še pet milijonov dinarjev pologa. Pričakovati je, da se bo omenjena sredstva skušalo dobiti in da bo potem v omenjenem kraju rešen stanovanjski problem za učitelje.

Učiteljska stanovanja in te dni gradijo v Gradišču in v Benediktu. Kmalu pa bodo nadaljevali z izgradnjo šole v Cerkvenjaku. Tako bo ponovno rešen del problema, ki pa jih s tem ne bo zmanjkalo. Nujna je namreč novogradnja šole v Gradišču, adaptirati pa bi bilo nujno zgornjo osnovno šolo v Lenartu, saj je tam pod in drugo skrajno dotrajalo. Mnogo sredstev bi bilo še tudi potrebnih za učila, opremo, za ureditev kabinetov in za drugo. Ker ni mogoče napraviti vsega naenkrat, bo potrebno ponekod malo potrpeti.

F. S.

želja po novem stanovanju.

DOPIŠUJTE
v »Domače
novice«

GOVORI PODPRESEDNIK OBČINSKE SKUPSCINE IVO VERBOTEN

PO REFORMI JE KMETIJSTVO NA BOLJŠEM

»Delovne organizacije v občini se intenzivno vključujejo v izvajanje gospodarske reforme, ki pozitivno vpliva na hitrejše povečanje proizvodnje. Industrija in obrtna dejavnost sta momen-

talno v nekoliko težjem položaju, predvsem zaradi pomanjkanja posameznih materialov in obratnih sredstev. V negospo-

darskih dejavnostih pa nas tare to, ker smo nerazvito območje in zberemo malo sredstev in drugič, ker nas v tem letu močno prizadevajo poplave. Zaradi tega bo potrebno odpisati precej davka v zasebnem sektorju, v družbenem sektorju kmetijstva pa bo nekaj manjša proizvodnja.

Naše gospodarske organizacije so že sprejele in še sprejemajo vrsto ukrepov za izboljšanje gospodarjenja. Industrija in obrtna podjetja uvajajo več izmen-sko delo in s tem omogočajo boljše izkoriščanje strojnega parka. Vso skrb posvečajo racionalnejšemu zaposlovanju delovne sile. Znižujejo administrativni aparat in zmanjšujejo neproizvodna delovna mesta. Gospodarska reforma je zdramila sleherni kolektiv, vendar se nekatere delovne organizacije hitreje vključujejo v intenzivnejše gospodarjenje. Vse manj je tistih, ki so mislili, da bodo, svojo eksistenco ustvarili na temelju zviševanja cen. Danes so takšno kratkovidno politiko opustile že vse delovne organizacije in si prizadevajo to nadoknaditi z boljšo organizacijo dela in bolj-šim izkoriščanjem svojih kapacitet.

Po novi reformi se je kmetijstvo družbenega in zasebnega sektorja znašlo v dobrem položaju. Pri normalni letini bi družbeni sektor v novih pogojih gospodarjenja ustvaril precej večja sredstva za razširjeno reprodukcijo, kot pred reformo. Zaradi letošnjih elementarnih nezdod, ko so poplave in slabo vreme napravile precej škode, predvsem družbenemu sektorju kmetijstva, pa je stanje zato bolj kritično. Predvsem v družbenem sektorju, poudarjamo zato, ker so izvajali odkup zemljišč predvsem na ravninskem poplavnem območju in tu je tudi škoda od poplav največja. Zato bo potrebna v bodoče še večja skrb za ustvarjanje močnejšega rezervnega sklada, da bodo lahko kmetijske delovne organizacije krile same škodo, ki jo napravijo elementarne nesreče. Letošnjo škodo bo pa potrebno reševati s skupnimi močmi. Vse to nam tudi narekuje prizadevanje, da čimprej izvedemo regulacijo Pesnice, da ne bo več prihajalo do takšnih poplav, kot smo jih imeli letos.

Zasebni sektor kmetijstva je v nekaj boljšem položaju po gospodarski reformi in zato bo

prav, da bodo zasebni proizvajalci pristopili k intenzivnejši obnovi sadovnjakov in tako povečali proizvodnjo sadja, ki zadnja leta nenehno pada.

Devizna reforma je v naši občini pozitivno vplivala na izvoz. Tovarna usnja izvažajo večino svojih proizvodov. Tudi Agrokombinat KZ Lenart je močno povečal izvoz govejega mesa, ki ga izvažajo predvsem v Italijo preko poslovnega združenja.

Glede odpusta in ponovne zaposlitve delovne sile iz administracije menim, da tu ne bo problema, ker je v kmetijski proizvodnji dovolj dela. Nastajajo pa precejšnje težave z ostarelimi delavci, bivšimi viničarji, ki so izčrpani, nimajo pa še dovolj delovne dobe, da bi se jih lahko upokojilo. Največ takšnih delavcev ima kmetijstvo in zato samoupravni organi mnogo razpravljajo o rešitvi tega problema.

Kar se tiče zviševanja osebnih dohodkov na račun zvišanih življenjskih stroškov, so naše delovne organizacije previdne. Do sedaj ni bilo večjih zviševanj osebnih dohodkov, vendar delovne organizacije delajo analize, kako zagotoviti potrebna sredstva v te namene.

V LENARTU KMALU SERVIS ZA POPRAVILO AVTOMOBILOV

Nedavno smo se v Obrtnem podjetju Klemos v Lenartu pogovarjali s tamkajšnjim direktorjem tov. FRANCEM ANŽEJEM, ki nam je na vprašanja odgovoril:

KAKSNE UKREPE STE V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI PODVZELI V ZVEZI Z NOVO GOSPODARSKO REFORMO?

»Ze pred ukrepi, ki so postali znani 26. julija, smo pri nas začeli iskati načine in možnosti prilagoditve našega podjetja pogojem, ki jih terja reforma. Izdelali smo konkretne predloge, o katerih smo razpravljali na seji DS 4. avgusta. Takrat smo sprejeli med drugim te sklepe: Režijska delovna mesta se ukinejo za pet ljudi, s pomočjo reorganizacije v proizvodnji se omogoči racionalnejše poslovanje. Tako je potrebno premestiti skladišče iz proizvodnega prostora. Dve enoti, ki delata v isti stavbi, dobita eno vodstveno mesto, v ekspeditu pa se uvede dežurna služba itd.

IZVEDELI SMO, DA NAME-RAVATE V LENARTU ODPRETI SERVIS ZA POPRAVILO AVTOMOBILOV, KAKO JE S TEM VPRASANJEM?

Zaradi motenja rednega delovnega procesa v polserijski proizvodnji, je potrebno uslužnostno dejavnost oddvojiti in za to formirati ločeno servisno delavnico. Zaradi spremenjene strukture proizvodnje, predvsem zmanjšanja del na investicijskih gradnjah, bo ostalo tudi nekaj odvečnih delovnih mest. Da ne bi odpustili delovne sile, bomo v ločenem obratu formirali servis, ki se bo ukvarjal z avtokleparstvom, avtoličarstvom, popravilom dvokoles in mopedov ter pranjem in mazanjem avtomobilov. V najkrajšem času pa namestavamo tukaj organizirati tudi avtomehanično dejavnost za mala in srednja popravila.

Omenjene sklepe že realiziramo in je pričakovati, da bo obrat v kratkem odprt. V te namene (Nadaljevanje na 4. strani)

Premalo se jih hrani v šolski mlečni kuhinji

Zaradi splošnega dviga življenjskih stroškov so na osnovni šoli v Benediktu dvignili ceno malice v šolski mlečni kuhinji na 400 din mesečno. Kuhinja bi rentabilno poslovala, če bi v njej jedlo vsaj 200 otrok. Od 320 otrok, ki so na tej šoli, jih sedaj je le okoli 130.

Nedavno smo slišali predloge, da bi bilo vredno razmisliti, da bi družbena prehrana lenarškega agrokombinata kuhala tudi za potrebe nekaterih šolskih kuhinj. Tudi tu je nekaj skritih rezerv. Kapacitete omenjene kuhinje bi bile boljše izkoriščene, na nekaterih šolah pa bi zmanjšali število zaposleni.

Krojaštvo in šiviljstvo je prenehalo obratovati

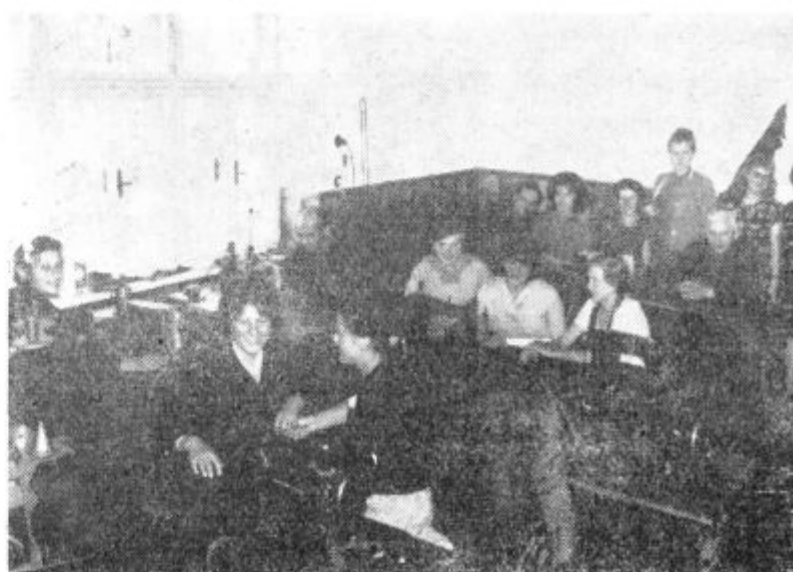
Prvega septembra je v Lenartu prenehalo obratovati »Krojaštvo in šiviljstvo«, ki je zadnje mesece delalo v sklopu Komunalnega podjetja Lenart. Glavni vzrok za likvidacijo obrata je prenizka produktivnost in nedisciplin pri delu. Zaradi tega pa so nepravčasno dobavljali izdelke naročnikom.

V tem obratu je bilo zaposlenih 15 delavcev, od tega števila pa so bili le trije kvalificirani, ostali pa nekvalificirani. Artikle, ki so jih v tem obratu delali tri ure, sorodna podjetja napravijo v dveh. Omenjeni obrat je imel

tudi velike finančne težave. Tako so za surovine dolžni 9 milijonov dinarjev, njim pa dolguje Elektro industrija in montaža iz Maribora 11 milijonov dinarjev.

Ker so nepravčasno dobavljali izdelke naročnikom, v zadnjem času niso imeli naročil.

Nekaj odpuščenih delavcev se bo zaposlilo v Radgoni, za ostale pa delovna mesta niso zasigurana. Ko so zaposleni v tem obratu izvedeli za njihovo usodo, so krepkeje poprijeli za delo, vendar je bilo prepozno.

Na fotografiji: Notranjost obrata »Krojaštvo in šiviljstvo« iz Lenarta. Posnetek je nastal tik pred prenehanjem obratovanja.

DARUJTE KRI SVOJEMU BLIŽNJEMU

Občinski odbor RK Lenart obvešča občane, da se bo te dni pričelo z jesensko krvodajalsko akcijo. Ob tej priložnosti poziva vse občane, ki so zdravi, da darujejo kri za pomoč svojemu najbližjemu. Saj nihče ne ve, kdaj mu bo najdragocenejša tekočina na svetu potrebna.

26. septembra bo letos prvič v Jurovskem dolu tudi jesenska krvodajalska akcija. Kri lahko oddajo zdravi prebivalci od 19. do 60. leta starosti.

V Lenartu bo krvodajalska akcija 10. oktobra. V Lenartu bodo dali kri tudi prebivalci iz območ-

ja Zg. Ščavnice in Lokavca. Tega dne bo transfuzijski avtobus peljal Lokavčane izpred Kocbeka ob 8. uri, ob 8.30 uri pa bo odpeljal krvodajalce izpred Gostilne Kraner v Zg. Ščavnici, v Lenart. Zaželeno je, da krvodajalci pridejo na omenjena mesta točno ob določenem času.

17. oktobra bo krvodajalska akcija v Cerkenvenjaku. Občinski odbor RK prosi vse občane, da naj ne čakajo na vabila, ampak naj tudi brez vabila pridejo na odzvem krvi.

S. F.

V Benediktu obnavljajo gostilno

Te dni v Benediktu intenzivno obnavljajo gostilno Lešnik. V gostišče bodo postavili novo opremo, preuredili kuhinjo in drugo. Gostilna Lešnik je tik ob avto-

busni postaji in se tukaj ljudje radi ustavljajo, saj imajo v gostišču na voljo dobra jedila in pijače. Pričakovati je, da bo po obnovi gostišča promet še večji.

V Lenartu kmalu servis...

(Nadaljevanje s 3. strani) bomo uporabili prostore bivše klavnice v Lenartu, ker so lokacijsko in funkcionalno primerni. Sem bomo prenesli vso našo dosedanjo uslužnostno dejavnost. Tako bomo omogočili izboljšanje tehnološkega procesa serijskih in polserijskih proizvodov.

IMATE ZA OMENJENI SERVIS DOVOLJ PRIMERNEGA STROKOVNEGA KADRA?

Za na novo ustanovljene dejavnosti imamo kader v glavnem na razpolago, računamo pa, da bomo v slučaju večjih potreb, ki bodo gotovo nastale, angažirali strokovne ljudi z lenarškega območja, ki se sedaj vozijo v mariborska podjetja. Za dejavnosti, ki pa smo jih do sedaj opravljali, imamo dovolj kadra.

KAKO JE PRI VAS Z DVIGOM STORILNOSTI IN POVEČANJEM OSEBNIH DOHODKOV?

Ukrepi, ki sem jih omenil, imajo namen urediti tehnološki proces in s tem dvigniti storilnost. Zaostri moramo proizvodno disciplino, ki do sedaj ni bila na zavirljivi višini. To bomo storili s pomočjo nekaterih ostrejših ukrepov, ki jih je nedavno sprejel

DS podjetja. Z dvigom storilnosti pa je potem pri nas mogoče govoriti o povečanju osebnih dohodkov. V ta namen pripravljamo nov pravilnik o delitvi čistega in osebnega dohodka, ki bo poskušal čim več vrst del postaviti na osnovno nagrajevanja po delu.

VZROKI, KI PRI VAS ZAVIRAJO PREHOD NA VEČIZMENSKO PROIZVODNJO?

Večizmsko delo bi prav tako prineslo zmanjšanje stroškov in zvišanje produktivnosti in večjega bruto produkta, vendar se za kaj takega zaenkrat kljub razpravam, ne moremo odločiti.

Za večizmsko proizvodnjo je potrebna sigurna dobava osnovnih surovin in zagotovljeno tržišče za prodajo izdelkov. Dokler pa ne moremo zagotoviti redne dobave surovin, ne moremo računati na prehod na večizmsko proizvodnjo.

Za redno dobavo surovin so nam tudi potrebna dovolj velika lastna obratna sredstva in s tem redno plačilo obveznosti do naših dobaviteljev, česar niti za enoizmsko proizvodnjo ne moremo zagotoviti. F. S.

Storilnost so dvignili...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Mnogi so cene dvigali kar na oko. Tako je mogoče iz zapisnika seje DS Gostinskega podjetja Lenart prečitati mnenje, da če bodo cene uslugam dvignili za 40 odstotkov, bodo potem lahko za 25 odstotkov zvišali plače. V tej delovni organizaciji pa so tudi komunisti, ki jih bo za tako delo potrebno klicati na odgovornost, so poudarili na sestanku. Tu gre namreč za kršenje socialistične morale.

Pred komunisti je sedaj glavna naloga, da iščejo možnosti, skupno z ostalimi člani kolektiva, kako dvigniti storilnost dela in izboljšati delovni proces. V mnogih podjetjih o novi gospodarski reformi na sejah DS niso razpravljali, zato je potrebno takoj pristopiti k temeljitim analizam.

Potrebno je vložiti vse napore in osebne dohodka, ki so izpod 50 tisoč dinarjev dvigniti, pri tem pa je potrebno paziti na kvalifikacije posameznih delavcev. Med zaposlenimi mora namreč ostati zanimanje za pridobivanje višje izobrazbe.

Na sestanku sekretarjev so poudarili, da se v občini čuti v zadnjem času močan padec štipendij. Prav tako kažejo delovne organizacije premalo zanimanja za vaje. Tako bi npr. lahko imeli nekaj vajencev v gradbenem podjetju, kjer je veliko nekvalificiranih delavcev, podobno pa je tudi drugje. Štipendije so sedaj precej nizke in bi jih bilo potrebno dvigniti pod pogojem, da študenti čimprej in čimbolje končajo študij. Na seji so poudarili, da bi morali študente po končanem študiju vsekakor zaposliti, ker imamo v delovnih organizacijah še veliko zaposlenih z nižjo izobrazbo. V upravi občinske skupščine so po tem vprašanju nedavno nastale težave, ker bi morali sprejeti v službo dve štipendistki, prav v tem času pa so odpustili 11 uslužbencev.

V naši občini se postavlja vprašanje, kam zaposliti odvisno administrativno silo. V zvezi s tem je potrebno začeti konkretnije misliti na več izmnsko delo v proizvodnih delovnih organizacijah. Delovne organizacije bodo morale pričeti smotrneje izkoriščati stroje, tehnični kader in drugo. Rešitev za to pa je v več izmnski proizvodnji.

Navzoči so nadalje poudarili, da v delovnih organizacijah posvečajo premajhno skrb kadrovske politiki. Tu bi morali vzgajati kadre, ki bi bili sposobni zamenjati vodilne uslužbence v delovni organizaciji. Sedaj pa se dogaja, da mnoga vprašanja lju-

bosumno čuvajo vodilni uslužbenci za sebe in jih ne prenašajo na perspektivni kader. Isto velja tudi za zaposlene v upravi občinske skupščine.

Skrite rezerve bi bilo mogoče najti tudi na področju šolstva, so poudarili navzoči sekretarji. Tukaj bi bilo namreč potrebno združiti administrativno in finančno službo. Tako bi bilo veliko manj stroškov. Za primer vzemimo naslednji podatek. V davčni upravi občinske skupščine pride na enega uslužbenca za okoli 125 milijonov dinarjev prometa letno. Šolski sklad pa ima letno za okoli 130 milijonov dinarjev prometa in je tukaj zaposlenih šest uslužbencev. Na šole pride le nekaj dopisov letno in so tako tajniki šol nepolno zaposleni. Po novi sistemizaciji so v upravi občinske skupščine šefom krajevnih uradov dali nalogo, da skrbijo še za celotno poslovanje KS. Pri tem pa se jim osebni prejemki ne bodo zvišali.

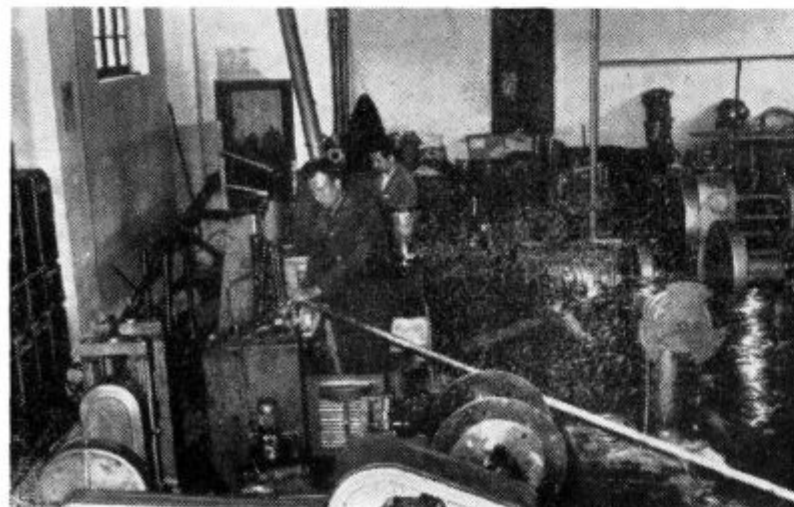
V občini imamo Crni les, Zavrhn in druga družbena gostišča. Vsako od teh pa vodi svojo politiko. Sekretarji so poudarili, da bi bilo potrebno v občini ustanoviti enotno gostinsko-turistično podjetje, ki bi smejeje razvijalo kvalitetnejše gostinske usluge.

Na sestanku je bilo poudarjeno, da je pri eventualnem odpuščanju delovne sile potrebno gledati na različne momente. Paziti pa je potrebno, da se obljube, ki so dane odpuščenim delavcem izpolnijo, ker človek ni stroj, on je naše največje bogastvo.

V upravi občinske skupščine ne bodo zviševali osebnih dohodkov, ker ni sredstev, saj bo po rebalansu proračun občinske uprave znižan za 6 milijonov dinarjev. Zanimiva je primerjava, da kvalificirani gradbeni delavec zasluži 48 tisoč dinarjev, uslužbenec na občini z višjo izobrazbo pa 50 tisoč dinarjev. V upravi občinske skupščine bodo posvetili vso skrb porabi telefonov, papirja in drugega. Poleg tega pa bodo ukiniteli regrese za vožnjo v službo vsem, ki imajo srednjo izobrazbo.

V obrtno gradbenem podjetju Lenart so pred nedavnim začeli dosledno z nagrajevanjem po učinku. Pri tem se je storilnost dela dvignila za 20 odstotkov. V tej delovni organizaciji pa so osebne prejemke dvignili za toliko, za kolikor so se zmanjšali prispevki iz OD. Sedaj tu nekvalificirani delavec zasluži 34.100 din, pol kvalificiran 42.400 in delovodja 49.100 dinarjev mesečno.

F. S.

Na fotografiji: Proizvodnja gibljivih cevi v Klemosovem obratu v Voličini. Foto: M. Brumen

Komunalno podjetje Lenart sporoča občanom,

da bo dne 2. 10. 1965

JAVNA LICITACIJA

osnovnih sredstev obrata Krojaštvo, na Ptujski cesti št. 22 v Lenartu, s pričetkom ob 7. uri za družbeni sektor, ob 8. uri pa za privatni sektor.

Razprodajali bomo električne in ostale šivalne stroje ter drugo krojaško opremo.

Od 27. septembra do 2. oktobra 1965 bo v isti hiši razprodaja gotovih izdelkov in to: delovne obleke v modri in sivi barvi, delovne plašče, moške in ženske predpasnike, usnjene rokavice, moške suknje in hlače ter ženske jesenske plašče.

Zaradi ukinitve tega obrata smo znižali cene izdelkov ter vam priporočamo, da ne zamudite ugodne priložnosti.

Komunalno podjetje Lenart

**STROGO
ZAJUPNO****Direktorja ni bilo**

14. septembra smo bili v Lokavcu in smo si ogledali tamkajšnje šolo, ki jo adaptirajo. Šola je dokaj prostorna in bo potrebno še veliko dela, predno bo vse urejeno. Kljub temu, da se je pouk na matični šoli v Zg. Ščavnici pričel normalno 6. septembra, 14. t. m. ob 11. uri dopoldne direktorja šole ni bilo v Lokavcu in ne v Zg. Ščavnici. Ta dan ga je že četrtrič v zadnjih dneh iskal gradbeni tehnik, da bi mu podpisal potrebne papirje. Direktor je 4. septembra prišel na učiteljsko konferenco,

nato pa se spet takoj odpeljal.

Mati direktorja šole, ki pri njem v Lokavcu stanuje, ni vedela povedati, kje je sin. Iz šole v Zg. Ščavnici so ji le sporočili, da si je baje poškodoval nogo in da pride v Lokavec 14. septembra. Če bi bil on pravočasno na delovnem mestu, bi gradbena dela verjetno hitreje napredovala in tudi mnogo nepotrebnih iskanj bi odpadlo. Tako so bili gradbeni in drugi delavci na tej šoli prepuščeni samim sebi.

V času odsotnosti direktorja pa je iz šole v Zg. Ščavnici odšla učiteljica angleščine in slovenščine, ker ni imela urejenega stanovanjskega vpraša-

nja. Tamkajšnji učitelji si niso vedeli kaj začeti.

Nedavno je na osnovno šolo v Benedikt pripeljal oče iz ščavniškega območja otroka s prošnjo, da ga naj v bodoče poučujejo na tej šoli, ker da ni urejen pouk v Zg. Ščavnici.

F. S.

**TAKO GOSTINSTVO
NAM NI V PONOS**

Nedavno smo na enem od sestankov slišali ostro kritiko nad stanjem v gostilni v Cerkenjaku. Tamkajšnje prikupne natakarice nimajo komu streči in ne kaj postreči. Nedavno se je tamkaj mudila skupina nemških turistov. Občudovali so lepote Slovenskih gor, nad vse pa so bili razo-

čarani, ko v gostilni niso mogli dobiti nobenega toplega jedila. Zaradi tega so iz naših krajev odnesli tudi zelo neugoden vtis.

Omenjeno gostišče je tudi zelo nečisto. Nedavno se je tukaj dogodilo, da je strežnica pomivala kozarce v neke vrste milnici. Gost je naročil pijsko, ki mu jo je natakarica nalila v kozarec, ki ga je potegnila iz omenjene milnice, ne da bi ga oprala še v čisti vodi.

Gostje so tudi razočarani nad postrežbo v Lenartu. Po pol urnem čakanju se je primerilo, da so se gostje zahvalili za tako »hitro« postrežbo in so nato odšli. Verjetno njihov vtis v lenarškem »Grozdu« ni bil najboljši.

F. S.

Čestitke

Ljubi hčerki IDICI, ki se nahaja v Nemčiji, se z očkom zahvaljujemo za čestitke v Domačih novicah in si iz srca želimo, da bi se kmalu spet združila z nami v rojstnem domu. To ji želijo mama, ata in Polda. Barbiki in mali Idici pa lep pozdrav.

Vse dobro in lepo želi LEOPOLDU PETRU iz Gradišča prijatelj Slavko ob odhodu v JLA in mu želi srečno ter hitro vrnitev. Zahvaljuje se mu za do sedaj izkazano prijateljstvo.

Čestitka naj velja še drugim regrutom iz Gradišča.

Poročili so se:

V poročni dvorani v Lenartu na Ptujski cesti 5 so se poročili 4. septembra: Marija Toplak iz Setarove in Rajmund Novak iz Koritna pri Ptuj; Marija Ploj iz Brengove in Pavel Elbl iz Lokavca pri Radgoni; Roza Perko iz Dražen vrha in Quirinus Klingsbichl iz Hainsdorfa (Avstrija).

11. septembra: Marija Berič in Janez Perko iz Dražen vrha.

18. septembra: Zofija Žižek iz Benedikta in Franc Zemljčič iz Benedikta, Zlata Zadravec iz Lokavca in Oman Adolf iz Dražen vrha.

Iskreno čestitamo!

**Lepo je bilo
na izletu**

Nedavno se je 60 upokojencev vrnilo iz trodnevnega izleta po Hrvaški in Sloveniji. Po vrnitvi so povedali, da je bilo na izletu izredno lepo in da so videli veliko novega.

Omenjeni izlet je organiziralo društvo upokojencev, podružnica Lenart. Vsak udeleženec izleta pa je plačal po okoli 3000 dinarjev za vožnjo.

Upokojenci so si ogledali Varaždinsko pokopališče (ki je drugo najlepše v Evropi), Plitvička jezera, nato pa so se peljali proti morju v Senj, od kjer so odpotovali vzdolž obale proti Istri v Pulo. Vrnili so se preko slovenskega primorja in skozi Notranjsko, kjer so si ogledali postojnsko jamo in druge znamenitosti.

F. S.

**FILMSKI
spored**

LENART
Dne 3. oktobra,
»ZORO MASČEVALEC«,
ameriški film

Dne 10. oktobra
»GARSONJERA«,
italijanski film.

GRADISČE
Dne 3. oktobra,
»MAMA, POSLUSAJ MOJO PE
SEM«,
španski film

Dne 10. oktobra,
»VINETU«,
jugoslovansko nemška koprodukcija

Upravo kina Voličina prosimo,
da nam pošlje nadaljnji spored.

Uredništvo

KOZERIJJA**Perspektivne gradnje**

Sklicali so sestanek, ki je bil hitro pri kraju. Predsedujoči je s prepričevalnim glasom in z avtoriteto, po kateri slovi daleč naokoli, neobgljene člane odbora prepričal, da je v Zaplankani vasi potrebno zgraditi novo šolo in stanovanjski blok za učitelje. Po dobri četrturtni razpravi so člani odbora upognjenih glav sramežljivo dvignili roke. In zgodovinski sklep je bil sprejet.

Prihodnje dni so prišli zidarji, ki so se takoj lotili dela. Počasi, vendar vztrajno so rastle zidovi proti nebesnim višavam. Vstrajno, vendar precej hitro pa so naraščali gradbeni stroški. Toda kdo bi si belil lase s tem.

Važno je, da bo v Zaplankani vasi s tremi na pol porušeni bajtami kmalu stala lepa nova šola, v katero bo gotovo z največjim veseljem zahajalo tistih 33 otrok. Šola bo seveda lahko sprejela, ker je perspektivno grajena, vsaj 300 otrok. Na to pa bo treba čakati vsaj še 300 let. In čez tristo let bodo potomci govorili, kako pametni so bili tisti, ki so v njihovi vasi zgradili daleč naokoli največjo šolo. Obiskovalcem, ki se bodo pritepli v ta kraj, ker bodo zgrešili pot,

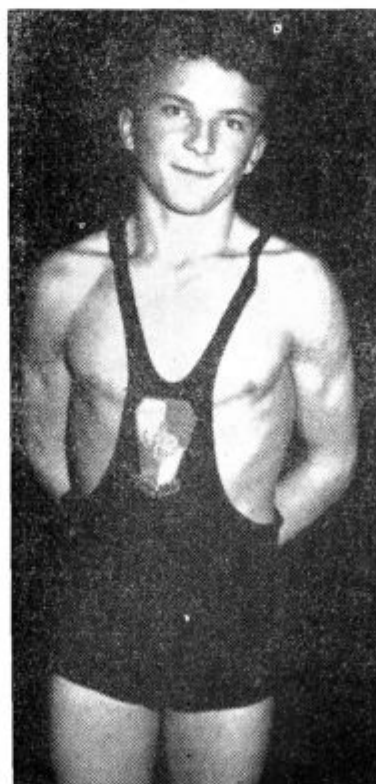
pa bodo razkazovali objekt, ki so ga zgradili v času gospodarske reforme.

Pokazali jim bodo tudi stanovanjski blok z najvišjo stanoarino v pokrajini. In vsi se bodo čudili. Kraj bo postal slaven. In slavni bodo postali tudi tvorcini in graditelji dveh lepih objektov.

Vse to bo zasenčilo dejstvo, da učitelji v sosedni Veliki vasi v tistih časih niso imeli kje stanovati, da so v drugi Dolgi vasi učitelji stanovali v zatohlih, plesnivih golobjakih in da v Siroki vasi še danes niso zgradili učiteljskega bloka, ki so ga obljubljali že pred gospodarsko reformo.

V tolažbo bodo učitelji iz večjih vasi brez stanovanj lahko hodili na ogled v Zaplankano vas, kjer jih bodo gotovo spravili v dobro voljo lepi objekti, ki bi jim zavidalo tudi kako večje mesto. Ob tem pa bodo gotovo razmišljali, kje najti človeka, ki bi se zaradi svoje avtoritete čimprej dokopal do denarja, s katerim bi tudi v njihovi vasi zgradili vsaj polovico tako velike objekte, kot jih bodo še pred koncem letošnjega šolskega leta v Zaplankani vasi.

Anzek

Na fotografiji: Ivan Črnčič iz Lenarta je bil v Puli med najboljšimi.
Foto: M. Brumen

ROKOBORBA**Zmaga Lenarčanov
v Puli**

Petega septembra je bilo v Puli ekipno rokoborsko srečanje za memorial Ivana Ušiča. Na srečanju so sodelovale reprezentance Poreča, Pule in Lenarta. Na srečanju je lenarška ekipa najprej premagala Poreč z rezultatom 4,5:18 za Lenart in Pulo z 10:12 v korist Lenarta. S tem je Težkoatletski klub iz Lenarta osvojil prehodni pokal.

Na rokoborskem srečanju v Puli sta med Lenarčani pokazala najboljše borbe Črnčič in Dokl.

F. S.

TRAGIČNA SMRT

V Zgornji Voličini je nedavno na tragičen način umrl enoletni otrok Zdenko Kristl. Ugotovili so, da je bil otrok s svojim triletnim bratom Brankom v leseni lopi, ki služi za drvarnico in listnik. Na Zdenka se je iz neznanih vzrokov prevrnil most voza, ki je bil navpično prislonežen na oder za drva.

Kako ravnati z elektriko v kmečki hiši

Ker so stavbe kmečkega gospodinjstva najbolj izpostavljene nevarnosti strele, jih je treba primerno zavarovati.

Strelovod je do današnjega dne še vedno edino preiskušeno in predpisano varovalno sredstvo. V zadnjem času se uveljavljajo tudi že novejši varnostni ukrepi, ki temeljijo na izsledkih dolgoletnih znanstvenih raziskav. Naj jih naštejemo:

Varnostna mreža; ob stavbi pritrdimo kovinske žice tako, da so medsebojno največ osem metrov oddaljene. Take mreže ni potrebno ozemljevati.

Ozemljitev ničlovoda; na vsakih nekaj sto metrov električnega omrežja je ničlovod potrebno ozemljiti. Na vseh koncih omrežja ničlovod še posebej ozemljimo.

Prenapetostni odvodnik; fazni vodnik omrežja zavarujemo s prenapetostnim odvodnikom, na istih mestih kot ničlovod.

Med nevihto izključimo anteno in jo zvežimo z zemljo. Radijski in televizijski aparat ločimo od napeljave, s tem, da iztaknemo priključno vrstico.

Nevarnost dotika in požara je v kmečkem gospodinjstvu precej večja kot drugje. Le redki prostori imajo lesena tla; največ opravkov je izven, glede dotika varnih prostorov. Precej je še kuhinj s kamnitimi ali betonskimi tlemi. Skoraj pol leta traja zima, dvorišče je mokro in blatno. Dan je pozimi kratek, razsvetljava je dalj časa potrebna, posebno pri živini v hlevu in raznih opravilih, ki jih kmet ne more odložiti. Večji del leta ne

more nihče od domačih uporabljati suhega sobnega obuvala, ker opravlja večino del na prostem. Tudi roke so od dela potne in poredko suhe, nevarnost dotika je močno povečana pri vlažnih rokah in čevljih.

Stavbe so mnogokrat lesene; cevi, v katerih je napeljava, so mnogo bolj izpostavljene vlagi in nesnagi. Omrežje in stavbe so bolj izpostavljene nevarnosti udarcev strele.

Zato so varnostni ukrepi v kmečkem gospodinjstvu zelo strogi!

1. Obvezna ozemljitev ničlovoda omrežja, posebno pri zadnjih hišah v omrežju;

2. prenapetostni odvodnik na faznem vodniku v bližini hiše;

3. plombirane priključne varovalke;

4. pravilni varovalni vložki, ali še bolje, varovalni avtomati;

5. ognjevarna napeljava;

6. ozemljitev, ničenje ali zaščita z varnostnim stikalom;

7. nobenih začasnih napeljav, razen s pravilnimi vtičnicami, kabli in s prenosnimi svetilkami;

8. v vseh vlažnih prostorih posebna varnostna napeljava;

9. največja pazljivost pri ravnanju z vsemi električnimi napravami.

Pogonski motor mora biti ozemljen in jermen zavarovan. Posebna previdnost je potrebna pri vsakem delu s kmetijskimi mehaničnimi stroji, kot so slamo-reznice, mlatilnice, sadni mlinci itd. Vse posebne kmetijske električne naprave morajo biti ozemljene in zavarovane proti dotiku: centrifuge, hladilniki, molzne naprave, črpalke, pralni stoji itd.

Za tiste, ki hodijo v šolo Ne učite se na pamet

Pri predšolskih otrocih se kaže posebna želja, da se učijo razne podatke na pamet. To težnjo zagovarjajo tudi nekateri starši, ki žele, da se njihovi otroci naučijo veliko pesmic in da ponavljajo tisto, kar govore starši. Tako predšolski otroci pogosto vedo za mnoge podatke, ker si jih

lahko zapomnijo, toda največji del vsebine, od tega, kar otroci vedo, je naučen brez razumevanja — na pamet. To otroško spontano delovanje in željo, da si zapomnijo čimveč onega, kar slišijo od starejših, je potrebno odobravati. Otrokom pa je potrebno objasniti pomen poedinih

besed. Če otroci v pesmih uporabljajo besede: slon, žirafa, kozmonavt in drugo, je potrebno njihovo vsebino objasniti s pomočjo slik in na drug primeren način.

Tudi po prihodu v šolo se pri otrocih pojavi želja, da se uče na pamet. Ob času posredovanja tekstov iz čitanke in drugih knjig, mnogi učenci skušajo povedati vsako besedo, vsebino povedo po vrsti in z istimi besedami, kot je to v knjigi napisano. Če temu pojavu ne posvetimo pravočasno pozornost, se ta navada vedno bolj razvija.

Precejšnje število učencev se tudi v srednjih šolah uči gradivo vseh predmetov na pamet, brez razumevanja vsebine. To pa povzroča velike težave za napredek v učenju in doseganju boljšega uspeha.

Učenje na pamet je zasnovano na vzpostavljanju zunanjih zvez med poedinimi besedami, stavki in odstavki. Ta zveza se utrdi s pogostim ponavljanjem, oziroma čitanjem in ponavljanjem. Nekateri učenci se naloge uče na ta način, da jih najprej večkrat prečitajo, potem pa jih po istem zaporedju ponavljajo. So učenci, ki znajo cele vaje na pamet, od besede do besede. Lahko bi rekli, da je to dobro, ker oni res vedo vsebino naučenih vaj. Vendar takšno učenje vseeno ni dobro. Če predavatelj prekine učenčovo pripovedovanje, kateri se je nalogo naučil na pamet in zahteva neko pojasnilo, potem se pri učencu prekine tista zunanja, mehanična zveza in on ni več zmožen nadaljevati svojega pripovedovanja.

Učenje na pamet ne jamči popolnega razumevanja vsebine gradiva, katerega se uči. Vaja je dobro naučena, samo v tem primeru, če je učenec sposoben njeno vsebino povedati samostojno, s svojimi besedami in na način, ki njemu najbolj odgovarja. Gradiva se ni potrebno učiti na pa-

met, temveč je potrebno o njem razmišljati in se učiti tisto, kar je v njem pomembno in to najprej dobro osvojiti s ponavljanjem, potem pa ostale dele vaje povezati s pomembnim. Pri tem pa je potrebno med posameznimi dejstvi napraviti zvezo, po pomenu, a ne po vrstnem redu, ki je v učbeniku. Če se učenec tako uči nalogo, potem bo lahko na razne načine, po svojem načrtu in vrstnem redu podajal snov, neglede na vrstni red v učbeniku. V tem primeru se on uči nalogo logično, s polno razumnostjo in samo v tem primeru je ona dobro naučena.

Na pamet naučena naloga se hitro pozabi. Zaradi tega tudi trud, ki se vlaga v takšno učenje, ne prinaša velike koristi. Učenje s polno razumnostjo je trajno in daje vedno dobre rezultate.

Vendar je tudi gradivo, ki se ga moramo naučiti na pamet. To so razni izolirani podatki: številke, datumi, formule in definicije. Tudi te izolirane podatke se je potrebno učiti z razumevanjem. Definicijo moramo najprej razumeti, obvladati njeno vsebino in šele potem se jo naučiti na pamet. Isto velja tudi za razne formule, sheme in ostale podatke.

Učenci se najraje nauče na pamet to, česar ne vedo dobro. Zaradi tega se je potrebno potruditi, da se vsaka beseda in stavko dobro pojasni, da se ga pravilno razume. Šele potem si je potrebno poizkusiti celotno misel zapomniti.

Da bi se preprečilo učenje na pamet je potrebno, izkoristiti razne načine učenja: postavljati vprašanja v zvezi z navedenimi dejstvi iz naloge in na ta vprašanja dati odgovore. Dajati kratek pregled vaj, pisati vsebinsko jedrnat izseček, narisati shemo ali skico, če je to mogoče, postavljati dopolnilna vprašanja itd. Na ta način iznešena dejstva o eni nalogi bodo čvrsto povezana v celoto, katero si bomo dobro in za dolgo zapomnili.

SREČANJE

KOSOVA MAMA RADA ZAPOJE

Ob delu na polju ali vinarstvu so naši ljudje včasih zelo radi peli. Danes se le red-

Na fotografiji: Terezija Kos

ko sliši, da kdo zapoje lepo domačo pesem. Kosova mama iz Cerkvenjaka pa na to ni pozabila. Kljub 68. letom življenja je vedra in pri svojem naporu na delu na polju ali v kuhinji poje s svojim prelepim glasom.

TEREZIJO KOS iz Cerkvenjaka smo letos lahko videli in poslušali, ko je pela z ženskim pevskim zborom v Cerkvenjaku, dvakrat pa je ta zbor letos nastopil tudi v Lenartu. Enkrat ob času revije pionirskih pevskih zborov in akademije v počastitev občinskega praznika. Vsak nastop tega zbora so navzoči toplo pozdravljali.

Lepa pesem je za slehernega doživetje, zato ne smemo dopustiti, da bi izumrla. Med nami mora ostati vedrina in bomo tako vedno srečni. Ne pozabimo na pregovor: »Kdor poje, zlo ne misli.«

Hčerka Terezije Kos iz Cerkvenjaka, Marija Hervei je že v rani mladosti kazala veselje do petja. Kasneje je študirala glasbo in je danes znana koncertna pevka na Dunaju. Njena mama je na to ponosna.

Tereziji želimo, da bi še veliko let pela in dajala mlajšim vzgled, kako mora biti človek vztrajen.

Franček Stefanec

IZVEN GRADBENEGA OKOLIŠA LAHKO GRADIJO LE ZASEBNI KMETJE

Lani se je na območju naše občine pričelo z dokaj intenzivno stanovanjsko izgradnjo. Tako je lani obnovilo stanovanjska in gospodarska poslopja čez 350 kmetov. Letos je bilo preurejenih preko 200 omenjenih objektov. Kmetje so lani zgradili v naši občini 27 novih stanovanjskih hiš. V Lenartu gradijo delavci in uslužbenci okoli 15 novih enodružinskih hiš, z izgradnjo pa se pričinja širše tudi v Gradšču.

Na področju gradbeništva pa imamo v občini še vedno težave,

ker posamezni občani, zlasti delavci želijo graditi izven gradbenih okolišev. Lani so bili celo primeri črne gradnje, katere je moral upravni organ občinske skupščine preganjati in predlagati v upravno kaznovanje. Večina občanov je premalo seznanjena o smernicah urbanističnega programa in se premalo zavedajo, da je po teh predpisih dovoljeno graditi, izven gradbenega okoliša, le zasebnim kmetovalcem, medtem ko nekmetovalci lahko gradijo samo v gradbenih okoliših. V ta namen se je lani pri-

stopilo in že izdelalo zazidalne načrte, s čemer se je omogočilo najnujnejšo izgradnjo stanovanjskih in drugih objektov.

Na področju komunalne dejavnosti obstajajo zlasti problemi pri izgradnji primernih komunalnih naprav, posebno tam, kjer je najintenzivnejša gradnja stanovanj. Poseben problem v naši občini predstavlja neužitna voda. Bakteriološke in kemične analize obstoječih vodnjakov kažejo, da so vsi vodnjaki neuporabni za pitno vodo. Pri izgradnji stanovanjskih objek-

to, kakor tudi pri drugih gradnjah, je vprašanje vode primarna zadeva. V večini primerov je prav vprašanje neoporečnosti vode vzrok, da se z gradnjo ne more pričeti.

Za rešitev tega problema bo potrebno izdelati vsestranske analize in vključiti vse občane, občinsko skupščino in krajevne skupnosti, da se s skupnimi moči izvrši temeljito sanacijo vodnjakov. S temeljitimi ukrepi je mogoče ublažiti obstoječe stanje in hkrati zmanjšati število obolenj občanov.

SLABE CESTE IN VEDNO VEČ MOTORNIH VOZIL

LANI JE BILO V OBČINI REGISTRIRANIH 448 MOTORNIH VOZIL ALI POVPREČNO NA 39 PREBIVALCEV ENO VOZILO. MOPEDOV PA JE NA OBMOČJU NASE OBČINE OKOLI 700.

Služba prometne varnosti je v občini prilagojena povečanemu številu motornih vozil in voznikov. Število motornih vozil in s tem gostota prometa na naših cestah se večata hitreje, kot se modernizira cestno omrežje.

Koncem lanskega leta je bilo vpisanih v register 448 motornih vozil ali povprečno na 39 prebivalcev eno motorno vozilo. V šte-

vilu motornih vozil niso všteti mopedi, ki jih je na našem območju približno 700 in jih po veljavnih predpisih ni bilo potrebno registrirati. Lani je bilo skupno na novo registriranih okoli 140 motornih vozil. V zvezi s pravilnikom o registraciji motornih in priklopnih vozil, je tudi lani bilo izvršeno podaljšanje veljavnosti prometnega dovoljenja.

Kršiteljem tega pravilnika pa so bile odvzete evidenčne tablice. Vsi kršitelji so bili predlagani v upravno kaznovanje.

Število kandidatov za voznike motornih vozil se iz leta v leto večja. Skupno je bilo koncem leta 1964 na območju občine 1.306 voznikov motornih vozil, ali za 9 odstotkov več kot predlanskim. Od tega števila je 1.161 amaterjev in 145 poklicnih voznikov.

Po odločbi republiškega sekretariata za notranje zadeve v Ljubljani, opravljajo kandidati iz našega območja šoferske izpite

pred izpitno komisijo v Mariboru. Lani je pri občinskem organu za notranje zadeve vložilo 175 kandidatov prijavo za polaganje šoferskih izpitov, katere je upravni organ posredoval izpitni komisiji v Maribor, po opravljenem izpitu pa je voznikom izdal potrebne dokumente.

Za uspešno delo avtomoto šole v Lenartu je odsek za notranje zadeve lani izdal dve dovolilnici za instruktorje za praktično poučevanje kandidatov, ki želijo polagati šoferski izpit.

— Naši kraji na letu 1000 —

Piše: Franc Šuman (50)

Ob tem času so dvorec dobili koroški grofje v svojo last. Ko so spoznali to lepo okolico z umirjenim tokom Drave in milim podnebjem, so začeli dvorec širiti in ga uporabljati za dvorjenje spomladi in jeseni. Obenem so začeli povečevati tudi naselbino in so jo obdali z močnim zidom in obrambnimi stolpi. Prvi lastnik tega dvorca, sedanjega gradu v Mariboru se omenja l. 1120 grof Konrad, l. 1141 Oton, l. 1171 Konrad II., l. 1188 Richard I., l. 1202 Richard II. in l. 1270 Ulrik.

Pod koroškimi grofi se je Maribor začel razvijati v l. 1209, ko je postal Maribor trg (Marchpurk forum). S tem je dobil razen drugih privilegijev, ki jih ne bom omenjal, kot najvažnejše je bil tedenski tržni dan, ki je bil v soboto, če pa je bil ta dan praznik, pa v petek, na veliki teden pa v četrtek.

V l. 1243 je postal Maribor mesto (Marchpurk rivitas). Sprva je pridobil še tri letne sejme ter pravico pobiranja mitnice od rečnih ladij in flosov, ki so vozili po Dravi. Vse to je donosalo mestu lepe dohodke. V l. 1257 je omenjen prvi mestni sodnik.

Zgodovinar Dr. R. G. Puff piše, da je mesto Maribor postalo privlačno za prihod tujcev, zaradi ugodnih življenjskih razmer, ker je imelo mesto bogato zaledje Slovenske gorice, s katerimi je bil živahen gospodarski promet. Imeli so tudi rečno plovbo in prevoz lesa

na Dravi. Priseljenci so začeli prihajati iz vseh krajev, med njimi je bilo največ Nemcev, drugorodci, ki so prišli sem, so se kmalu ponemškutli. Pravijo, da je bilo v letu 1480 v Mariboru še samo pet meščanov s slovenskim priimkom. Nemci so sami nazivali Maribor kot nemški otok med Slovenci, ki je ostal do leta 1860, ko je bil Maribor že toliko s Slovenci pomešan, da je dobil sedanje ime Maribor.

Vrnimo se k tržnim dnevom v starem Mariboru. Ta dan je bil živahen in so bili ljudje praznično razpoloženi. Na trg so kmetje pripeljali od 50 do 60 voz zrnja, ki so ga lahko do pol desete ure kupovali na sedanjem Glavnem trgu, samo meščani, po tem času pa so lahko kupovali tudi ostali kupci. Na glavnem trgu se je prodajalo tudi vse vrste življenjskih potrebščin, kot so kruh, sir, maslo, prekajeno meso, slanina, prav posebno pa je bil čistan rženi kruh, nato piatno, sukno in leseni izdelki.

Vse omenjeno so lahko prodajali izdelovalci in pridelovalci iz območja mesta, niso pa smeli prodajati obrtniki iz podeželja.

V drugi polovici XVIII. stoletja, za časa vlade cesarice Marije Terezije so pridobili kmetje iz Dravskega in Ptujkega polja pravico prodajati na trgu ob sobotah slanino (špeh), zato so jih imenovali špeharji. Pri cerkvi so prodajali seno in slamo, na dvořišču za rotovžem pa so prodajali trgovci in mlinarji razne vr-

ste moke. Naj še omenim, da je bilo takrat v Mariboru in okolici, na Dravi, več mlinov, ki so bili takrat posebno donosni, saj je

Zmanjšali število zaposlenih . . .

(Nadaljevanje s l. strani)

od tega je bilo do sedaj zasedenih 68. Do sedaj naj bi bilo v občinski upravi zaposlenih 10 uslužbencev z visoko izobrazbo, 9 z višjo, 37 s srednjo, 8 z nepopolno srednjo in 8 z nižjo izobrazbo.

Po novi sistematizaciji, ki so jo nedavno sprejeli, je v občinski upravi predvidenih 57 delovnih mest ali znižanje za 15. Ker je bilo do sedaj zaposlenih 68, bodo odpustili 11 uslužbencev. Po možnosti bodo skušali nekaj teh uslužbencev zaposliti v drugih delovnih organizacijah.

Z novo sistematizacijo naj bi se kvalifikacijska struktura v upravi OS precej izboljšala. Znotraj kolektiva bodo preмести nekateri uslužbenci na druga delovna mesta, da bi tako zagotovili kvalitetno in hitro delo.

Ko so komisija za sprejem in odpust zaposlenih in upravi občinske skupščine in drugi odgovorni organi razpravljali o tem, katere uslužbence bi naj odpustili, ali jih premostili v druge delovne organizacije, so upoštevali izobrazbo posameznikov, uspešnost pri delu, socialno stanje in druga vprašanja.

bil za to nizki davek. Od enega kolesa, ki je poganjalo več mlinov, so plačali 30 pfenigov davka. Prav toliko davka je bilo od enega orala vinograda, zato so postali v večini primerov vsi boljši mlini in vinogradi last tujcev. (Se nadaljuje)

Na seji je bilo poudarjeno, da so v letošnjih prvih 8. mesecih izkoristili v občinski upravi 82 odstotkov sredstev namenjenih za porabo telefona. Konkretno so tudi povedali, kateri uslužbenci so se posluževali telefona v privatne namene in kolikokrat. V bodoče bodo vse pogovore točno registrirali. Tisti, ki bodo želeli telefonirati privatno, pa bodo morali to plačati. Sklenili so, da bodo štedili tudi z uporabo električne energije in so tako pričeli s 15. septembrom delati od 7. do 14. ure.

Stroški naše občinske uprave so bili do sedaj v slovenskem merilu eni od najvišjih. Tako je šlo do sedaj iz občinskega proračuna za te namene 22 odstotkov sredstev. V naši občini je na enega upravnega uslužbenca prišlo nekaj nad 200 občanov, v slovenskem merilu pa pride na enega uslužbenca okoli 400 ljudi.

Udeležba na zadnji seji delovne kolektiva uprave občinske skupščine je bila polnoštevila. Vsi so resno sodelovali v razpravi, ki je trajala dobrih 7 ur.

F. S.

V SELCIH UREJAJO NOVE SADNE PLANTAŽE

NAMESTO 120, LE 20 VAGONOV SADJA — DELOVNO SILO SO PREUSMERILI V UREJEVANJE NOVIH SADNIH PLANTAŽ, KER JE LETOS POTREBNIH MALO OBIRALCEV SADJA — V SELCIH SO LETOS NABAVILI 225 PANJEV ČEBEL, KI ZARADI SLABEGA VREMENA SVOJE NALOGE NISO MOGLE IZVRŠITI. ZARADI SLABEGA CVETENJA PA BO TUDI MALO MEDU.

Nedavno smo obiskali Selce, ki slovijo po velikih sadnih plantažah. Lani ob tem letnem času je bilo tod vse polno sadja. Veje breskev in hrušk so se lomile pod bremenom sočnih plodov. Letos tu tega nismo videli. V pisarni delovišča Agrokombinata KZ Lenart v Selcih smo našli skupino delavcev, s katerimi je

Faki prizori so bili v Selcih lani, letos pa so veje skoraj prazne.

Foto: M. Brumen

imel razgovor vodja tukajšnjega delovišča tov. ing. Jože Pučko. Pogovarjali so se o problemih, ki so nastali v zvezi s slabo sadno letino in se dogovorili, kako bi storili čimveč, da bi obstoječe sadje čimbolje posredovali tržišču.

Po končanem sestanku smo se pogovarjali z ing. Pučkom, ki nam je povedal, da jim je uspelo s pravočasnim škropljenjem preprečiti širjenje bolezni, ki jih je letos povzročalo neugodno vreme. Rast drevja je sedaj dobra in tudi cvetni nastavek za prihodnje leto dobro kaže, seveda, če bo prihodnje leto vreme bolj naklonjeno.

Letos z obiranjem sadja v Selcih ni veliko dela, saj so namesto 120, predelali le 20 vagonov sadja. Zaradi tega so delovno silo premestili v obnovo sadovnjakov. Te dni pa končujejo z deli pri urejevanju novega nasada, kjer bodo posadili jablane. Nova površina je velika 57 ha.

Letos prodajajo hruške po 180 ali 200 dinarjev, breskve pa od 200 do 350 dinarjev za kg.

V Selcih so lani pridelali tudi 50 tisoč litrov jabolčnika, letos pa bo tega le 20 tisoč litrov z ozirom na majhno količino in slabo kvaliteto sadja.

Se lani so v Selcih mislili, da imajo zadostno količino strojne opreme za zaščito sadja pred boleznimi. Letos pa so ugotovili, da ni tako. Potrebno bo nabaviti malekulatorje (tifone), da jih elementarne nesreče ne bodo

presenetile, brez pripomočkov za preventivo pred škodljivci.

Srkali smo pravkar proizveden jabolčnik in se pogovarjali še o tem im onem. Izvedeli smo, da bodo letos na območju Selc najbolj obrodile slive in nekatere vrste jabolk. Tu imajo težave z mladimi nasadi, ki so v starosti od 4 do 8 let. Ti nasadi še ne dajejo pridelka, vendar jih je treba vzdrževati. Ker za to nimajo sredstev, sadovnjake vzdržujejo iz dohodkov iz drugih površin,

letos pa iz drugih kultur zadruga. Za vzdrževanje omenjenih sadovnjakov bi potrebovali letno okoli 15 milijonov dinarjev.

V začetku letošnjega leta so za potrebe sadnih plantaž nabavili tudi 225 panjev čebel, ki pa svoje naloge niso mogle odigrati zaradi slabega vremena. Zaradi tega pa bodo pridelali tudi malo medu.

Poslovali smo se od prijaznega inženirja in mu zaželeli, da bi bila prihodnje leto drevesa prepolna plodov. Franček Stefanec

Pomoč za poplavlence že prihaja

V prejšnji številki smo poročali, da je Glavni odbor RK Slovenije pričel z zbiranjem pomoči za ogrožene od poplav. Od skupno zbrane pomoči dobi naša občina pet odstotkov. Do 14. septembra je občinski odbor RK prejel za poplavlence 75 tisoč dinarjev, 13 bal raznih oblačil in tri zaboje čevljev. Pričakujejo pa še, da bodo v teh dneh dobili moko, olje in mleko v prahu. Pomoč bo občinski odbor RK pričel deliti 7 dni po prispetju

pomoči. Družine, ki bodo pomoč dobile, bodo o tem pravočasno obveščene. Obč. odb. RK

Velik obisk na tomboli

Na tomboli, ki jo je priredilo v nedeljo 12. septembra gostišče »Crni les«, je bilo več tisoč obiskovalcev. Mnogi so ostali brez sedežev in so kar stoje črtali številke na tombolskih kartah. Skoda je, da gostišče še do tega dne ni uredilo gledališča na prostem, tam bi bilo več prostora in bi gostišče več zaslužilo.

TURISTIČNO DRUŠTVO ZAVRH VABI NA VELIKO

VINSKO TRGATEV,

KI BO V NEDELJO, 3. OKTOBRA V ZAVRHU

Pridite, postreženi boste z domačimi specialitetami in pristnimi vini.

Janez Svajncerc:

(6) Roman

»Vode!« je kričal Cmagar in njegov glas se je izgubljal med visokimi trsi.

»Ze nese, ze nese,« se je oglašil Anza, »kmalu je boš imel spet polno brento.«

Cmagar je odgrnil liste, da ga je videl. »Tebi vode ne zmanjka, ha? Zdi se mi, da se ne boš pretegnil.«

»Nisem nor, da bi se.«

»Kaj si rekel?«

»Držiš se, ko da bi lesniko pogoltnil. Povem ti pač, da bi bil nor, če bi preveč delal.« Zaprl je pipo na gumijasti cevi in stresel prazno škropilnico.

»Če bi bil jaz ti, bi tudi tako govoril. Ti si še mlad, sam in prost. Oženjen še nisi, vidiš, in vse lahko delaš po svoji glavi.«

Dekla Kata je prinesla galico. Z obema rokama je prijela vrč, nosila ga je na glavi, in ga previdno postavila na tla, da se ne bi polila. »Dedca nemarna,« je zažugala s prstom, »kaj toliko klepečeta? Sta pozabila na gošpodarjeve besede?«

Anza se je namrgodil. »Kar za toži naju, če misliš, da ti bo potem bolje.«

»Deklina, si se že tudi ti začela prilizovati Rojsu?« Cmagar se je skoraj ustrašil svojih pravkar izgovorjenih besed. Saj ni mislil tako povedati. Spomnil se je, kako mu je nekoč Rojs zabrusil: »Delal boš tako, kakor hočem jaz, če ne, si bom poiškal drugega viničarja. Ponujajo se na vsakem oglu.«

»Si ga slišal? Prav imaš, Cmagar. Ti se le pazi. Ako boš povedala staremu Rojsu, te bom premlatil po zadnji, da boš pisana,« ji je zažugala Anza in nastavljal brento. Ker mu je Kata malo galice vlila za vrat, jo je z razpršilnikom udaril po nogi, da je zavrnila in odskočila. Lovec ravnotežje se je prijela za kol, ki je zahreščal in se prelomil v dvoje.

»Deklina si, pa tako nerodna. Od tebe bo več škode ko haska.«

Ob devetih so južinali. Otepali so ržen kruh.

»Preklemano, že zdaj me boljijo ramena. Kako bo šele do večera.«

Cmagar je izpod čela pogledal Anzo, ki se je pretegoval in se otipaval.

»Misliš, da jaz nisem zbit,« je rekel Pepe. »Ne glej samo nase. Nobenemu od nas ni lahko.« Pepe je sedel malo više, blizu nje, ga je stegoval noge Miha. Oglasil se je, da bi tudi on nekaj povedal:

»Vsem se nam enako godi. Kaj hočemo, je že tako, da moramo delati. Od tega se preživljamo.«

»Ti se razumeš na te stvari! Samo govoriš tako, misliš pa kdo ve kaj.«

»Se dobro, da ti ne vidimo v dušo.«

»Toliko je takih, kakor nož na dva kraja.«

Cmagar je komaj spravil po grlu grizljaj kuha. »Ne prepirajmo se. Nama z Miho je še teže zato, ker imava družine.«

»Tudi jaz tako mislim,« je pritrtil Miha.

Anza je srknil iz trebušaste buče in si nato z dlanjo obrisal usta. »Rad ubogam, nič ne rečem. Vinka že. Če njega ne bi bi-

lo, bi figo pokazal Rojsu, ki mu delam zastoj. Gnoj lahko kidam tudi drugod.«

Kata, ki je doslej sedela tiho in z bosimi nogami izdolbla jamo v zemljo, je spregovorila: »Tudi pri drugem kmetu ti ne bi bilo bolje.«

»Med svinjami je tvoje mesto! Njim dopoveduj, kaj je dobro in kaj slabo,« ji je jezno odgovoril Anza.

Repnikova Jula je zagnala vanj kepo blata. »Ti, mlečnik, pusti Kato na miru! Čeprav je svinjska dekla, je mogoče bolj pametna kot ti.«

Repnikova Jula se ni štela med stare, a imela je že šestinštirideset let. Obilni kolki so se prilegali širokim ramenom: zoževala so se v močnem vratu, na katerem je čepela nekoliko oglata glava. Lase je spleta v kito; čop ji je uhajal izpod pisane rute.

Dvanajsto leto sta bila poročena in z možem viničarja pri Rojsu. Ta jima je prvo leto plačeval dva dinarja na dan; pozimi samo poldrug dinar. »Dan je kratek,« je kratko odgovarjal. Naslednje leto je »povišal« na dva dinarja in pol. Tako je potem tudi ostalo.

(Se nadaljuje)

STRELI NA MEJI